

III CONGRESO

A ensinanza do dereito a debate

internacional de
innovación docente

Diseño Área de Imaxe. Vicerrectoría de Comunicación e Relaciones Institucionales

25 de outubro de 2023
Edificio de sesións da
Autoridade Portuaria
Peirao de transatlánticos. Vigo

UniversidadeVigo

Organiza:

Áreas de Dereito Internacional
Privado e de Dereito Mercantil

Colabora:

Departamento de
Dereito Privado

Patrocina:

Facultade de Ciencias
Xurídicas e do Traballo

 Consello Social
Universidade de Vigo

III CONGRESO

A ensinanza do dereito a debate

internacional de
innovación docente

25 de outubro de 2023

Edificio de sesións da
Autoridade Portuaria
Peirao de transatlánticos. Vigo

Universida de Vigo

Dirección

- Pablo Fernández Carballo-Calero
Catedrático de Dereito Mercantil da Universidade de Vigo.
- Rafael Andrés Velázquez Pérez
Profesor Contratado Doutor de Dereito Internacional Privado da Universidade de Vigo.

Coordinación

- Sara Louredo Casado
Profesora Ajudante Doutora de Dereito Mercantil da Universidade de Vigo.
- Ana María Aido Vázquez
Investigadora da área de Dereito Mercantil da Universidade de Vigo.

Destinatarios

Alumnado da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo e da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais e interesados/as en xeral.

Inscripción

A inscrición, gratuita, poderá realizarse antes do día 18 de outubro na seguinte dirección de correo electrónico: anaaidov@gmail.com

Certificado de asistencia

Entregarase un certificado aos asistentes do Congreso.

Comité científico

- Anxo Tato Plaza.
Catedrático de Dereito Mercantil da Universidade de Vigo.
- Julio Costas Comesaña.
Catedrático de Dereito Mercantil da Universidade de Vigo.
- Francisco Torres Pérez.
Profesor Titular de Dereito Mercantil da Universidade de Vigo.
- Miguel Ángel Michelin Álvarez.
Catedrático de Dereito Internacional Privado da Universidade de Vigo.
- Laura Carballo Piñeiro.
Catedrática de Dereito Internacional Privado da Universidade de Vigo.
- Javier García Vidal.
Profesor Asociado de Dereito Internacional Privado da Universidade de Vigo.

Presentación

O II Congreso Internacional de Innovación Docente: "A ensinanza do Dereito a debate" ten como obxectivo reflexionar sobre os distintos métodos de ensino do Dereito que se utilizan nas Universidades españolas e estranxeiras. A temática do Congreso tamén inclúe a análise de métodos de avaliação do alumnado, xestión e avaliação de prácticas curriculares, organización de MOOTS, recursos de aprendizaxe libres (online open courses) etc.

Programa

9.30 h Inauguración do Congreso. Directores do Congreso.

9.45-10.45 h Ensinanza do Dereito en Europa.

- Profa. Dra. Eleonora Rosati.
Professor of Intellectual Property Law, Stockholm University. Of Counsel, Bird & Bird.
- Prof. Dr. Peter Mezei.
Associate professor of Commercial Law. University of Szeged, Hungria.

10.45-11.15 h Pausa-café

11.15-12.45 h Ensinanza do Dereito nos EE.UU. e Hispanoamérica

- Prof. Dr. José Gabilondo.
Professor of Law, Florida International University, Estados Unidos.
- Prof. Dr. Manuel Bernet Páez.
Profesor de Dereito comercial, Universidad dos Andes, Chile.
- Profa. Dra. Angelina Isabel Valenzuela Rendón.
Profesora de Dereito ambiental. Universidad de Monterrey, México.

12.45-14.00 h Comunicacións e debate. Mesas simultáneas.

Mesa 1. Modera: María Pilar Canedo Arrillaga. Universidade de Deusto.

- Fernando Cachafeiro García. Universidade da Coruña.
Inconvenientes de basear a avaliação do profesor de Dereito nos resultados académicos dos seus estudiantes
- Marta García Mosquera. Universidade de Vigo.
A docencia universitaria no Máster en Avogacía e Procura: realidades e retos na materia penal

- Pilar López de la Osa Escribano. Universidade Pontificia Comillas ICADE.
Aprendizaxe Servizo (ApS): unha metodoloxía de innovación docente
- Guillermo José Velasco Fabra. CUNEF.
O nazismo a través do cine xurídico

- Marta Cernadas Lázare. Universidade da Coruña.
O emprego de xuicios simulados como ferramenta innovadora no ensino do Dereito sobre a Propiedad Industrial e Intelectual

Mesa 2. Modera: Francisco Marcos Fernández. IE Universidade.

- Rosa Rodríguez Martín-Retortillo. Universidade de Vigo.
A integración dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible no ensino do Dereito do Traballo
- Vanessa Jiménez Serranía. Universitat Oberta de Catalunya.
Aplicaciones da IA xerativa na ensinanza do Dereito Mercantil

- María Pastrana Espárraga. Universidade de Málaga.
Aprendendo Dereito Mercantil mediante novas técnicas de gamificación: o uso de 'roscas xurídicas'

- María del Carmen Rodríguez Martín-Retortillo. Universidade da Coruña.
O ensino do patrimonio cultural desde a perspectiva xurídica na era dixital
- Pablo Muruaga Herrero. Universitat de València.
Unha revisión crítica da innovación docente desde o punto de vista do estudiantado

14.00-16.00 h Pausa comida.

16.00-17.00 h Ensinanza do Dereito en España

- Prof. Dr. Francisco González Castilla.
Catedrático de Derecho Mercantil. Universidade de Valencia.
- Profa. Dra. Viviana Vallaro.
Decana coordinadora do Departamento de Ciencias xurídicas e sociais. Universidade Gastón Dachary, Arxentina.

17.00-18.00 h Comunicacións e debate. Mesas simultáneas:

Mesa 1. Modera: Eugenio Olmedo Peralta. Universidade de Málaga.

- Lydia Noriega Rodríguez. Universidade de Vigo.
Unha aproximación ao sistema de ensino universitario no ámbito do Dereito
- Marcos Cruz González. Universidade de Salamanca.
O uso de ferramentas de IA xenerativas para aproximar a alumnos non xuristas á protección dos Dereitos de Autor
- Pedro Miguel Dias Venâncio. Universidade do Minho.
As novas tecnologías no ensino do Dereito
- José Antonio Rodríguez Míguez. Comisión Galega da Competencia.
A docencia do Dereito Mercantil a estudantes de formación non xurídica: as disciplinas científicas e tecnolóxicas e o Dereito

Mesa 2. Modera: Rafael Andrés Velázquez Pérez. Universidade de Vigo.

- Tamara Álvarez Robles. Universidade Complutense de Madrid.
A obligada adaptación das materias universitarias á digitalización: estudio de caso desde o Dereito Constitucional
- Annina Cristina Burgin Piñeiro Oliveira. Universidade de Vigo.
A aportación do cine ao ensino do Dereito internacional público
- Paula María González Chorén. Universidade da Coruña.
A protección de datos: ¿vantaxe ou inconveniente?
- Carla Baz Lomba. Universidade de Vigo.
Combinación de materias nas clases prácticas

18.00-18.30 h Pausa-café

18.30-19.30 h Comunicacións e debate. Mesas simultáneas:

Mesa 1. Modera: Francisco Torres Pérez. Universidade de Vigo.

- Tomás Farto Piay. Universidade de Vigo.
Desafíos actuais e futuros do sistema de prácticas externas no ensino do Dereito
- Irene Sánchez Fries. Universidade de Málaga.
ChatGPT, ¿amigo ou inimigo da innovación docente?
- Santiago Robert Guillén. Universidade Autónoma de Barcelona.
Aprendizaxe activo do Dereito Civil mediante a simulación de xuicios e debates académicos na aula co apoio auxiliar de ferramentas LLM (Large Language Model) como ChatGPT
- Tomás Aparicio Ayán. Universidade de Vigo.
Moot Court e Challenges: habilidades e oportunidades en tempos de cambio

Mesa 2. Modera: Pablo Fernández Carballo-Calero. Universidade de Vigo.

- Sara Louredo Casado. Universidade de Vigo.
Unha reflexión persoal sobre a conveniencia de realizar parciais eliminatorios dunha materia xurídica en titulacións non xurídicas
- Pablo Riquelme Vázquez. Universidade de Vigo.
Sorry, my English is not very good: sobre a docencia en lingua inglesa para estudiantes españoles do Grao en Dereito
- Andrés Carrera Hortas. Universidade de Vigo.
O ensino do Dereito Penal a través da literatura
- Ana María Aido Vázquez. Universidade de Vigo.
Os xuicios simulados na docencia universitaria: viabilidade práctica e propostas de mellora

19.30 h Clausura do Congreso. Directores do Congreso.